

...att vara en del av vidareutv

”Våga tänka nytt och våga förändra samtidigt som man håller fast vid gamla och vackra idéer. Idéer om tillgänglighet, demokrati och folkbildning.”

Johanna Storbjörk

Jag har länge närt en intensiv kärlek till bokens värld och bibliotek väcker många känslor hos mig. Det är få platser där jag kan finna sådan frid och samtidigt en känsla av att allt är möjligt. Det var där som min läslust väcktes, på ett nästintill abrupt sätt. Jag var nästan elva år fyllda och bokbussen var på besök i min skola. Samhället som jag växt upp i hade inget eget bibliotek, så när bokbussen kom på besök varannan vecka var det som om en helt ny värld öppnades. En dag satt jag på huk på bussens golv och fann mitt livs kärlek genom Robert Jordans fantastiska värld. Denna upptäckt ledde vidare till nya och spännande äventyr tillsammans med kära vänner så som Dina och Dorinda.

Måndagen den 1 september 2008 var en solig och vacker dag i Växjö och jag befann mig i en föreläsningssal på Växjö Universitet tillsammans med ett 30-tal andra i olika åldrar och med olika bakgrund, men med samma mål. Det var vår första dag på programmet för Biblioteks- och informationsvetenskap och vårt mål var att utbildas till bibliotekarier. Jag heter Johanna Storbjörk, jag är 23 år och blivande bibliotekarie.

Bibliotek är en magisk plats, en plats som öppnar dörrar till nya världar. Varje dag går en ny person in och finner sina nya vänner som leder dem till platser de förr aldrig besökt och på

nya äventyr. Varje dag finner någon sin Dina och Dorinda. Bibliotek som idé och dess uppdrag med demokrati och folkbildning som mål är inte bara vackra ord utan också en reell verklighet. Det är genom bibliotek och tillgängligheten av kunskap oberoende av betalningsförmåga som folkbildning och demokrati bekräftas, kvarstår och utvecklas. Hur mångfalden inom litteratur och verk möjliggörs är en central del av bibliotekens roll.

Historien om hur amerikanska bibliotek stödköpte Michael Moores böcker när de bojkottades av bokhandlarna säger lika mycket om bibliotekens roll och möjlighet som om marknadens och kapitalets förmåga att säkra pluralism, omöjligheten att kombinera ett verkligt och stort utbud av verk med särintressen och en jakt på profit. Därför ser jag det som en självklarhet att bibliotek drivs i offentlig regi. I dagarna står 250 000 skolelever utan skolbibliotek, kulturen är sällan en prioriterad fråga när ekonomin bli sämre och de kommunala budgetarna snävare. Jag tror jag talar för de redan frälsta när jag här vill lyfta bibliotekens roll i vårt samhälle. Det finns stora möjligheter inom detta område, om viljan och resurserna finns. Kommunerna måste ta sitt ansvar, likväl som staten, det går inte att offra bibliotekens utbud för att få ihop en budget, det går inte att ställa vård, skola och omsorg mot kultur.

Bibliotek är inte bara en byggnad fylld med böcker, det är också en mötesplats. En plats där människor med olika bakgrund kan träffas, skapa nya kontakter och lära sig nya saker. Bibliotek ska vara en plats där alla ska känna sig hemma. Därför är det viktigt att, förutom ett stort och brett utbud, det också finns medier på många olika språk. Viktigt är att biblioteksvärlden växer ut ur byggnaden, uppsökande verksamhet bör vara en självklar del. Människor ska inte bara behöva söka sig till biblioteken, bibliotek ska också söka upp människor. En mediajukebox på sjukhuset, en boklåda i den lokala Konsumaffären eller ett bibliotek på en resecentral, genom att vara där människor är när man långt fler och andra personer än dem som självmant söker upp biblioteksverksamheten. Det är dags att på allvar växa ur biblioteken som byggnad och det finns många idéer för att utveckla bibliotekens verksamhet och de behöver komma fram.

När jag berättar för människor vad jag utbildar mig till möts jag ofta av skämtsamma antydningar om synen på bibliotekarien eller förväning över att det är en högskoleutbildning. Att sätta upp böcker på en hylla kan man väl knappast behöva läsa minst tre år på högskola för att kunna göra? Denna bild tror jag knappast jag är ensam om att mötas av, bibliotekarier besitter en enorm kompetens som flertalet

vecklingen av biblioteksvärlden

dessvärre inte är helt medvetna om. Detta är ett problem för mer än dem i min sats, som hela tiden behöver försvara sitt yrkesval, det finns en enorm kunskap bland bibliotekarier som inte bli utnyttjad. Bibliotekariens yrkesidentitet måste stärkas för att fler ska kunna tillgodogöra sig den, som såväl användare som bibliotekarier, nutida som framtida. Vi nås av mer information i dagens samhälle under en dag än vad man tidigare gjorde under en hel livstid, att sälla bland all denna information är svårt och tidskrävande. Bibliotekarier av idag är informationsspecialister, den kunskap som finns på våra bibliotek och bland våra bibliotekarier behöver bli synlig och användas.

Jag har här kortfattat beskrivit och förklarat min syn på och mina funderingar kring biblioteksverksamheten och bibliotekarierollen. Utmaningarna inom detta område är många, men möjligheterna är fler. Utmaningar och möjligheter är precis hur jag ser på mitt framtida arbete. Möjligheten att få vara med och se andra finna nya vänner och världar, vara med och arbeta aktivt med demokrati och informationsspridning. Utmaningar som består i att vara en del av vidareutvecklingen av biblioteksvärlden, våga tänka nytt och våga förändra samtidigt som man håller fast vid gamla och vackra idéer. Idéer om tillgänglighet, demokrati och folkbildning.

Johanna Storbjörk 23-årig bibliotekariestudent i Växjö. Ledamot i SSUs förbundsstyrelse.